

Riktlinje

Gröna tak

Utgåva 2, 2023-09-01

Järfälla kommun
177 80 JÄRFÄLLA
Växel: 08-580 285 00

E-post: jarfalla.kommun@jarfalla.se
Hemsida: www.jarfalla.se

Organisationsnummer: 212000-0043

Innehållsförteckning

Allmänt om dokument	1
Sammanställning, ändringar	2
1 Inledning och syfte	3
2 Anmälan till Järfälla kommun	3
3 Senaste utgåva	3
4 Återvinning och återbruk	3
5 Begreppsförklaring	3
6 Gröna tak	4
6.1 Utredning	4
6.2 Platsanalys	4
6.2.1 Taklutning	4
6.2.2 Platta tak	4
6.2.3 Regnskugga	4
6.2.4 Solbelysta ytor	4
6.2.5 Barr- och lövfällande träd	4
6.3 Syfte	5
6.3.1 Dagvattenhantering huvudsyfte	5
6.3.2 Biodiversitet	5
6.3.3 Ekosystemtjänsten pollinering	5
6.3.4 Energieffektivitet	5
6.3.5 Svalka på sommaren	6
6.3.6 Grönytefaktor	6
6.3.7 Estetiska värden	6
6.3.8 Bullerdämpning	6
7 Skötselbesök	7

Allmänt om dokument

Denna riktlinje är kommunens anvisning som skall följas under projektering vid nybyggnation, ombyggnation och renovering.

Där ordet "Krav" framgår syftas det inte till ett skallkrav, utan till en tänkt riktning.

Kommunen kommer informera när en eller flera riktlinje inte gäller vid det ovannämnda.

Kommunen kommer att använda riktlinjen som en checklista för att säkerställa att de angivna punkterna riktlinjen har följts.

Om konsulten önskar göra en avvikelse från riktlinje måste en skriftlig avvikelserapport levereras för godkännande av beställaren. I avvikelserapporten skall det framgå vilken eller vilka punkter som inte följs, anledningen till detta samt hur den avvikande punkten ersätts.

Detta är ett levande dokument och förslag på förbättringar och revideringar tas tacksamt emot inför publicering av framtida utgåvor.

Obs! Utgå från projektets startdatum för att avgöra vilken utgåva som du skall använda. Alla utgåvor är datummärkta. Utgåvorna hittas på Järfälla kommuns hemsida, [Riktlinjer för byggprojekt - Järfälla kommun](#)

1 Inledning och syfte

Kraven framställda i detta dokument tjänar till Järfälla Kommuns behov om att få underlag levererade genom en specifik standard.

Vid frågor eller synpunkter på detta dokument, kontakta ansvarig projektledare på Järfälla kommun.

2 Anmälan till Järfälla kommun

Alla ingrepp i befintliga datorsystem och programvara skall i god tid anmälas till Järfälla kommun, som då kan ange när arbete får utföras.

3 Senaste utgåva

Senaste utgåva eller version skall alltid tillämpas och gälla för standarder, normer och böcker som hänvisas till.

4 Återvinning och återbruk

Konsult skall beakta återvinning och återbruk i alla projekt där detta är möjligt. Det sker i samråd med JFK:s PL och verksamheten.

Alla system skall projekteras demonteringsbara för att kunna återvinnas vid behov.

5 Begreppsförklaring

JFK = Järfälla kommun.

BMF = Bygg- och miljöförvaltningen.

JFK:s PL = Järfälla kommuns projektledare.

B = Beställare.

6 Gröna tak

6.1 Utredning

Vid nybyggnation och ombyggnation skall det alltid övervägas om gröna tak (vegetationstak) kan anläggas. Framförallt bör behovet analyseras på byggnader med stort kylbehov på sommaren, exempelvis äldreboenden eller andra platser som är ”öppna” på sommaren.

Projekterande konsult bör ta kontakt med SMHI/ klimatforskare och utgå från ”Grönatakhandboken”.

6.2 Platsanalys

Platsanalys skall alltid genomföras:

- Taklutning
- Platta tak
- Regnskugga
- Solbelysta ytor
- Närhet till barr- och lövfällande träd
- Vid ombyggnation måste takets bärande förmåga analyseras

6.2.1 Taklutning

Lutningen på ett grönt tak varierar beroende på system, men maximala lutningen är 35°.

6.2.2 Platta tak

På platta tak anläggs med fördelar takparker, dräneras med lättklinker eller pimpsten eller dylikt.

6.2.3 Regnskugga

Ytor i ständig regnskugga skall undvikas.

6.2.4 Solbelysta ytor

Ett grönt tak skall vara solbelyst, så att hela taket får en jämn belysning. Detta behöver dubbelkollas speciellt där det finns solceller, eftersom solceller stjälar sol av växterna.

Solceller skall inte läggas på vegetation, de skall ställas bredvid på ställning på singel eller läggas platt på yta utan vegetation.

6.2.5 Barr- och lövfällande träd

Avståndet mellan grönt tak och omgivande barr- och lövträd skall vara så långt att barr eller löv inte kan ansamlas på taket.

6.3 Syfte

Syfte med ett grönt tak skall alltid formuleras.

- Dagvattenhantering
- Rening av metaller i dagvatten
- Biodiversitet
- Ekosystemtjänsten pollinering
- Energieffektivitet
- Svalka på sommaren
- Grönytefaktor
- Estetiska värden
- Bullerdämpning

6.3.1 Dagvattenhantering huvudsyfte

Välj tjocklek på substrat:

- i områden med översvämningrisk och många byggnader skall uppföras kan tjocka substrat väljas (obs! brandskyddsregler).
- tjocka substrat håller mer av nederbörden med mindre avrinning och jämnare flöde (brandskyddsregler för tjocka substrat är för närvarande ofullständiga).
- tunnare substrat kan väljas där dagvattenhantering är av mindre betydelse.
- tunnare substrat håller mindre av nederbörden, avrinningen går snabbare med sänkt förmåga att hålla nederbörd vid kraftiga regn och kall väderlek.
- Bedöm behovet av vatten under torr sommar, kontrollera med VA och avfall och Järfälla kommuns vattenstrateg om det finns kombinerade löningar för avledning och/ eller uppsamling av vatten.

Välj struktur:

- Överväg om ett blågrönt tak ska användas för att minska dagvattenavrinning.

6.3.2 Biodiversitet

Biodiversitiva tak är alltid att föredra framför sedum.

Överväg möjligheten till att placera ut bikupor på grönt tak, obs planera säkerhet för barn.

Ta reda på behovet av gröna tak som kan användas som yta att placera sällsynta växter på.

6.3.3 Ekosystemtjänsten pollinering

Överväg om ekosystemtjänsten pollinering genom bin är viktigt och kan vara ett syfte med grönt tak.

6.3.4 Energieffektivitet

Ta reda på om gröna tak kan minska värmeläckage vintertid, avgör om energieffektivitet kan vara ett syfte.

Planera grönt tak tillsammans med solceller, det gröna sänker värme och effektiviserar solceller.

Gröna tak sänker kylbehovet sommartid.

6.3.5 Svalka på sommaren

Ett grönt tak kan bidra med:

- svalka på sommaren.
- minskning av urban värme.

6.3.6 Grönytefaktor

Gröna tak räknas som funktionell grönyta.

6.3.7 Estetiska värden

Bedöm om de estetiska värdena är viktiga i projektet, om de gröna ytorna kan beses från omgivande byggnader.

6.3.8 Bullerdämpning

Bedöm om bullerdämpning är en viktig faktor i projektet, överväg möjligheten för en grön fasad.

7 Skötselbesök

Under garantitid skall entreprenören kontrollera växligheten på taket och vid behov bevattna taket. Skötsel skall utföras enligt ”Grönatakhandboken”.